

Stockholms stadsbyggnadskontor
Registraturen
Box 8314
104 20 Stockholm

Yttrande över ny, utställd detaljplan för kv Konsthallen 2 m fl i stadsdelen Djurgården i Stockholm, Dp 2006-19499-54

Sedan länsstyrelsen i Stockholms län undanröjt stadsbyggnadsnämndens antagande av tidigare överklagad detaljplan för rubr område, har ett nytt förslag till detaljplan upprättats.

Föreningen avstyrker förslaget på följande grunder.

Den befintliga byggnaden och dess kulturhistoriska värde

Djurgårdens hembygdsförening vill inledningsvis erinra om detta planärendes speciella karaktär. En ledande politiker i Stockholms stadshus yttrade nyligen att enligt hans mening hanteringen av ärendet kring Lindgården var den största kommunala skandalen någonsin. I tjugo års tid har stadens politiker gång på gång fattat beslut som man räknade med skulle leda till att den mycket älskade restaurangbyggnaden kunde bevaras och upprustas. Av stadens revisorer redan 2004 påtalade grovt allvarliga missförhållanden i särskilt fastighetskontorets handläggning av ärendet har trots detta inte lett till någon åtgärd. Med återkommande stöd av kontoret har den som haft rådighet över fastigheten enbart utnyttjat tomten i spekulationssyfte utan att kontoret har bevakat stadens intressen. Politikerna i nämnderna har fått otillräcklig eller vilseledande information inför besluten – först i samband med revisionsrapporten 2004 framkom det att tomträttsinnehavaren var bunden vid en kulturhistorisk upprustning med ett kraftigt vite om denna inte genomfördes inom avtalad tid. Stadsbyggnadskontoret ville inför förra planomgången göra gällande att avtalet inte var giltigt, men vid oberoende juridisk prövning visade sig detta inte stämma.

Nuvarande tomträttsinnehavare Arcona/Rotaria Invest skall enligt tomträttsavtal påtecknat 25 maj 2009 företa en upprustning av byggnaderna i överensstämmelse med gällande lag och av myndigheter utformade normer och anvisningar så att de i sin helhet kan användas för avsedda verksamheter året runt. Bolaget förbinder sig att vid ett vite om 3 miljoner i 1995 års penningvärde ha utfört nämnda utrustning senast tre år efter det att erforderliga tillstånd har erhållits. Motsvarande ansvar skall åvila varje ny köpare. Parterna är medvetna om att de befintliga byggnaderna är kulturhistoriskt värdefulla och att detta medför att om- och tillbyggnader samt skötsel och underhåll måste utföras med beaktande härav. Avtalet förfaller dock om rivningstillstånd lämnas i samband med uppförande av ny byggnad.

I det nu aktuella tjänsteutlåtandet hävdas med stöd av en av tomträttsinnehavaren beställd

miljöinventering att man vid en eventuell ombyggnad måste riva hela bjälklagsstommen. Den anlitate miljöinventeringsfirman saknar dock byggnadsteknisk kompetens att uttala sig i frågan. Eftersom större delen av byggnadens konstruktiva bärverk utgörs av en stålbalkskonstruktion som inte påverkas av de mikroorganismer miljöinventeringen redovisar är påståendet helt oriktigt.

Djurgårdens hembygdsförening har bitt fristående välrenommerade experter granska miljöinventeringen. Enligt deras bedömning blir flertalet av de angrepp av mikroorganismer som påvisats automatiskt åtgärdade vid en restaurering genom att bl.a. alla ytskikt och installationer skall åtgärdas. **Djurgårdens hembygdsförening är beredd att bekosta en fullständig oberoende utredning, men denna kan inte göras förrän i april.** Ett bevarande av Lindgårdens gamla byggnader är fortfarande en rent politisk och ekonomisk fråga.

Även om stadsbyggnadsnämnden skulle finna upprustningskostnaderna för Lindgården för höga borde nämnden begära att Arcona/Rotaria Invest följer de anvisningar för ett eventuellt nybygge som en enig stadsbyggnadsnämnd tidigare uppställde:

”Nämnden vill särskilt att förgården bevaras, att fasadens säregna uttryck bevaras alternativt byggs upp på nytt och att byggnaden i övrigt anpassas till omgivningarna”
(2005-01-20)

”Den känsliga och värdefulla miljön som fastigheten är belägen i ställer dock särskilda krav, inte minst vad gäller utformningen av den planerade byggnaden. Det är av största vikt att denna på ett smakfullt sätt samspelar med övrig bebyggelse i området så att inte intrycket av omgivande byggnader, exempelvis Liljevalchs konsthall, försämras.”
(2007-09-06)

Den nya tomträttsinnehavaren Arcona var fullt medveten om dessa villkor när man köpte Rotaria Invest, och undertecknade också så sent som 25 maj 2009 ett tomträttsavtal där det står:

”[tomträttsinnehavaren] är medveten om att de befintliga byggnaderna är kulturhistoriskt värdefulla och att detta medför att om- och tillbyggnader samt skötsel och underhåll måste utföras med beaktande härav.”

Synpunkter på nu utställt förslag

Det efter länsstyrelsens upphävande av stadsbyggnadsnämndens antagandebeslut utställda nya utformningsförslaget utgörs bara av en föga bearbetad skiss. Efter förfrågan hos Johan Celsing Arkitekter framgår det att ytterligare material i form av fasaddetaljer, terrassernas närmare utformning eller studier av byggnaden i dess omgivning inte föreligger. Visserligen är fasadspråket mindre våldsamt, men byggnadens höjd, särskilt den indragna fjärde våningen, bryter kraftigt mot omgivande bebyggelse. Byggnadens ”robusta träbyggnadskonstruktioner” samspelar inte med någon av de befintliga byggnaderna. De för miljön vid Djurgårdsvägen så viktiga träden lyser helt med sin frånvaro, även om man talar om plats för ett träd på den i övrigt stenlagda och underbyggda gården. *Djurgårdens hembygdsförening hävdar fortfarande att det historiska landskapets natur- och kulturvärden allvarligt skadas och den föreslagna byggnaden därför enligt bestämmelserna för Kungliga nationalstadsparken inte är tillåtlig.*

Transporter och parkering

Fortfarande är tillfarts- och inlastningsfrågorna inte lösta. Att sköta transporterna över gården till den byggnadsminnesförklarade fastigheten Konsthallen 14 kräver tillstånd av länsstyrelsen. Infarten till ett underjordiskt garage från den smala körbanan på Djurgårdsvägen över den sommartid av gående mycket starkt trafikerade trottoaren är fortfarande mycket olämplig. Angöring till hotellet från Allmänna gränd är under sommaren närmast omöjlig, eftersom västra körbanan åtminstone kvällstid är fylld med taxibilar och nästan hela trottoaren fylld med uteserveringar. Femton bilplatser för gäster och personal i ett hotell med 50 rum förefaller synnerligen optimistiskt. Vid en utbyggnad av Gröna Lund på kv Skeppsholmsviken försvinner en stor mängd parkeringsplatser; detsamma gäller vid en ev. utökning av Liljevalchs konsthall på Konsthallen 4. Djurgårdens hembygdsförening vill återigen framhålla vikten av en övergripande trafikplan för hela området mellan Galärvarvet och Gröna Lund innan några detaljplaner fastställs.

Djurgårdens hembygdsförening avstyrker, som nämnt, även detta förslag. Vi vill däremot föreslå att Johan Celsing, som tidigare varit slottsarkitekt för Stockholms slott, får i uppdrag att utreda hur man bäst kan bygga om och använda den befintliga byggnaden. Johan Celsing Arkitekter står inte främmande för en sådan tanke.

Stockholm den 10 mars 2011
För Djurgårdens hembygdsförening

Agneta Lundström
Ordförande

/Göran Söderström